

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ เพราะประชาชนในประเทศจะเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพในการทำงานและปฏิบัติตนเป็นคนดี ความสำเร็จรุ่งเรืองมาสู่ประเทศของตนได้นั้น ก็ต้องอาศัยสิ่งสำคัญยิ่งคือ การศึกษา ม.ล.ปิ่น มาลากุล (2518 : คำนำ) ได้กล่าวไว้ว่า "การศึกษาคือเครื่องมืออันสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ การเมือง หรือสังคมและวัฒนธรรม เพราะการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ต้องอาศัยกำลังคนเป็นสำคัญ และกำลังคนจะมีประสิทธิภาพเพียงใดขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา บุญสม มาร์ติน (2513 : 8) ได้กล่าวยืนยันในเรื่องการพัฒนากำลังคนไว้ว่า "การพัฒนากำลังคนนั้นนับเป็นตัวจักรสำคัญในการพัฒนาประเทศ" นอกจากนี้ เส็นีย์ พิทักษ์อรุณทิพย์ (2524 : 46) ยังได้กล่าวสนับสนุนในเรื่องของการศึกษาไว้ว่า "การศึกษาเป็นกระบวนการต่อเนื่องกันตลอดชีวิต เพื่อมุ่งสร้างเสริมคุณภาพของพลเมืองให้สามารถดำรงชีวิตและทำประโยชน์แก่สังคม โดยเน้นการศึกษาเพื่อสร้างเสริมความรอบคอบรอบคอบ ความมั่นคงและความผาสุกร่วมกันในสังคมเป็นประการสำคัญ" จากสิ่งที่กล่าวมานี้ก็พอจะเห็นได้ว่าการศึกษามุ่งพัฒนาคนและเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ประเทศพัฒนาไปได้ตามขั้นตอน แผนการพัฒนาศึกษาจึงเป็นส่วนหนึ่งของแผนการพัฒนาประเทศ ซึ่งการพัฒนาศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้นั้น ธนู แสงวงศ์ (2511 : 56) ได้เสนอปัจจัยใหญ่ ๆ ไว้ 3 ประการคือ

1. พัฒนาการศึกษโดยอาศัยการเพิ่มงบประมาณ
2. พัฒนาการศึกษโดยการรักษาปรับปรุงคุณภาพของการทำงาน
3. พัฒนาการศึกษโดยการใช้เงินงบประมาณ คน วัสดุ เวลาอย่างประหยัด และคุ้มค่ากับการลงทุน

การพัฒนาการศึกษาโดยอาศัยปัจจัย 3 ประการดังกล่าวข้างต้นก็เพื่อให้ได้กำลังคนที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และมีประสิทธิภาพในการผลิตสูง การที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวต้องอาศัย "ครู" เป็นกำลังสำคัญ อารี สันเหนวี (2516 : 27-28) ใ้กล่าววว่า "ในการพัฒนาประเทศไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ทุกฝ่ายต่างมุ่งหวังว่าการศึกษจะเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาประสิทธิภาพของพลเมือง สามารถเปลี่ยนสังคมได้ดีขึ้น และการศึกษาจะให้ได้ผลถึงความไม่ฝันและมุ่งหวังก็อยู่ที่ครู" บุญถิ่น อัครถาวร และรัตนา คัมภยูเต็ก (2513 : 3) ยังย้ำให้เห็นว่า เรื่องการปรับปรุงครูนั้น "ครูจะต้องมีคุณภาพสูงและมีปริมาณเพียงพอในแต่ละสถานศึกษาในทุกระดับการศึกษา และสาขาวิชาต่าง ๆ ตามความต้องการของประเทศ มิฉะนั้นแล้ว การดำเนินการพัฒนาการศึกษาจะไม่ได้ผลสมบูรณ์ตามความมุ่งหมาย"

แม้ว่าคุณภาพทางการศึกษาจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายอย่าง ดังรายงานการวิจัยของกรมสามัญศึกษา (2518 : 1) ได้ยกตัวอย่าง เช่น การบริหาร บริการของโรงเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับสิ่งแวดล้อม นักเรียน ครู และถ้าวิเคราะห์ให้รอบคอบแล้ว คุณภาพของการศึกษาขึ้นอยู่กับตัวครูและประสิทธิภาพของการทำงานเป็นอย่างมาก การที่จะให้ครูมีประสิทธิภาพสูงนั้นขึ้นอยู่กับ การเตรียมครู (Pre-Service Training) ของสถาบันผลิตครูและการฝึกอบรมครูในขณะประจำการ (In-Service Training) ซึ่งทั้งสองประการนี้จะต้องเป็นกระบวนการต่อเนื่องเชื่อมโยงกันตลอดไป เป็นการศึกษาตลอดชีพของครู (Lifelong Teacher Training Process) เพราะวิทยาการและเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ครูจึงต้องได้รับการศึกษาอบรมอยู่ตลอดเวลาในขณะปฏิบัติงาน

ในฐานะที่วิทยาลัยครูเป็นสถาบันหนึ่งที่ผลิตครูประจำการ ดังที่ อีเมนส์ (Emens 1969 : 24-25) ใ้กล่าวถึงหน้าที่ของสถาบันฝึกหัดครูพอสรุปได้ว่า วิทยาลัยครูมีหน้าที่รับผิดชอบในการตระเตรียมนักศึกษาให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ในอาชีพของตน และเป็นผู้ที่มุงุณธรรมและจรรยาเพื่อจะได้เป็นครูที่ดีของเด็กในอนาคต และเจริญผล สุวรรณโชติ (2518 : 19) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า "หน้าที่อันสำคัญยิ่งของสถาบันการฝึกหัดครูมี 2 ประการ คือ การผลิตครูกอลประจำการและการอบรมครูประจำการ หน้าที่ 2 ประการนี้ เป็นหน้าที่หลักของอาจารย์ในสถาบันวิชาชีพครูที่ต้องปฏิบัติ และต้องทุ่มเททั้งกำลังกาย กำลังใจ และกำลังความคิดเพื่อการพัฒนาผลิต

และผลิตผลของตน" ทั้งยังได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของสถาบันฝึกหัดครูไว้ 5 ประการคือ

1. เพื่อการ เตรียมคนออกไป เป็นครูหรือนักการศึกษา
2. เพื่อการ ส่งเสริมวิถะฐานะของครูหรือนักการศึกษา
3. เพื่อการ อบรมครูหรือนักการศึกษา
4. เพื่อการ บริการ ชุมชน
5. เพื่อการ วิจัย

สมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (2521 : 6) ได้สำรวจพบว่า "ครูสามัญทั้งหลายในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนใหญ่ได้รับการศึกษามาจากหลักสูตรของกรมการฝึกหัดครู" โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปัจจุบันได้มีการกระจายวิทยาลัยครูต่าง ๆ ทั่วประเทศ เป็นจำนวนถึง 36 แห่ง มีนักศึกษาระดับต่าง ๆ ไม่น้อยกว่า 50,000 คน มีครูอาจารย์ไม่น้อยกว่า 6,000 คน จึงจัดได้ว่าวิทยาลัยครูเป็นสถาบันผลิตครูที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ

ในปี พ.ศ. 2518 วิทยาลัยครู 36 แห่งทั่วประเทศ ได้เปลี่ยนแปลงและยกฐานะขึ้นเป็นสถาบันอุดมศึกษา ตามพระราชบัญญัติวิทยาลัยครู (2518 : 24) ในหมวดทั่วไป มาตรา 5 กล่าวไว้ว่า

"ให้วิทยาลัยครูเป็นสถานการศึกษาและวิจัย มีวัตถุประสงค์ให้การศึกษาวិชาการ และผลิตครูถึงระดับปริญญาตรี วิจัย และส่งเสริมวิชาชีพ และวิถะฐานะของครู อาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้บริหารการศึกษา ทำนุบำรุงวัฒนธรรม และให้บริการทางวิชาการแก่สังคม"

กองส่งเสริมวิถะฐานะครู กรมการฝึกหัดครู ซึ่งมีหน้าที่ให้ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และวิชาการต่าง ๆ แก่ครูประจำการทั่วประเทศ ทั้งนี้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ประสิทธิภาพในการทำงานให้ดียิ่งขึ้น ตามที่ ลักษณะ บรรพชาญจน์ (2523 : 4) ได้กล่าวไว้ว่า หลักการดำเนินงานเพื่อให้ครูประจำการทั่วประเทศได้แสวงหาความรู้ในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

1. จัดให้มีการบรรยายความรู้วิชาชุดครูทางวิทยุกระจายเสียง ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
2. จัดให้มีการอบรม เพื่อการศึกษาในระหว่างปีภาคฤดูร้อน

3. จัดให้มีการสอนทางไปรษณีย์
4. จัดให้มีคณะกรรมการออกไปพบครูประจำการ เป็นระยะ ๆ
5. จัดให้มีโครงการต่าง ๆ ขึ้น เช่น โครงการฝึกหัดครูและบริการทางการศึกษา โครงการฝึกหัดครูชนบท โครงการวิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง ฯ เป็นต้น

ถึงแม้ว่ากรมการฝึกหัดครู (2519 : เอกสารอัครสำเนา) จะได้จัดโอกาสให้ครูประจำการได้แสวงหาความรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ แล้วก็ตาม แต่จากสถิติการศึกษาของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พ.ศ. 2519 พบว่า มีครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการทั่วประเทศ จำนวน 187,687 คน ที่มีวุฒิต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ เหล่านี้จะทวีจำนวนขึ้นอีก เนื่องจากมีการขยายการศึกษาเกือบทุกระดับ

จากนโยบายการจัดการฝึกหัดครู ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะเวลาที่ 4 (2520-2524) ในส่วนที่เกี่ยวกับการฝึกอบรมครูประจำการ (2524 : เอกสารอัครสำเนา) ข้อ 2 กล่าวว่า "กรมการฝึกหัดครูจะลดปัญหาครูว่างงาน โดยเปิดโอกาสให้บุคคลที่มีงานทำค่านการศึกษาอยู่แล้วเท่านั้น เข้ารับการฝึกอบรมทางการฝึกหัดครูเพิ่มเติม เพื่อส่งเสริมวิถยฐานะของตนเอง" สุพล วุฒิเสน (2522 : 12-14) ได้กล่าวถึง "การฝึกหัดครูเพื่อปฏิรูปสังคมชนบท" จากการประชุมปฏิบัติการภาคสนามของกรมการฝึกหัดครู ซึ่งผลการประชุมครั้งนี้เป็นจุดเริ่มต้นของ "โครงการศูนย์ฝึกหัดครูท้องถิ่นสำหรับบุคลากรทางการศึกษาประจำการ"

ต่อมาในปี พ.ศ. 2519 สภาการฝึกหัดครู (2519 : อัครสำเนา) จึงได้ประกาศระเบียบสภาการฝึกหัดครูที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ระยะเวลาที่ 4 คือ

1. ระเบียบสภาการฝึกหัดครูว่าด้วยการให้การศึกษาและฝึกอบรมบุคลากรทางการศึกษาประจำการ พ.ศ. 2519 ประกาศ ณ วันที่ 28 กรกฎาคม 2519
2. ระเบียบสภาการฝึกหัดครูว่าด้วยการรับจ่ายเงินในการให้การศึกษาและฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ และการจัดฝึกหัดครูต่อเนื่อง พ.ศ. 2519 ประกาศ ณ วันที่ 28 กรกฎาคม 2519

ในการประชุมของสภาการฝึกหัดครู ครั้งที่ 8/2521 เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2521 สภาการฝึกหัดครูมีมติเห็นชอบให้วิทยาลัยครูทุกแห่งดำเนินการตามโครงการฝึกหัดครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ เพื่อส่งเสริมวิทยฐานะครู ตามหลักสูตรสภาการฝึกหัดครู พ.ศ. 2519 ได้ ดังนั้น กรมการฝึกหัดครูจึงมีหนังสือที่ ศช. 0306/ว 15522 ลงวันที่ 17 สิงหาคม 2521 แจ้งให้วิทยาลัยครูทุกแห่งทราบเพื่อพิจารณาและดำเนินการตามโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการต่อไป โดยกรมการฝึกหัดครู (2519 : 3) ได้วางวัตถุประสงค์ของโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการไว้ว่า

1. เพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการให้สูงขึ้น
2. เพื่อเพิ่มพูนสมรรถภาพในการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการให้สนองความต้องการของหน่วยงานผู้ใช้ครู
3. เพื่อเป็นการให้บริการทางการศึกษาแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการในท้องถิ่นอย่างเสมอภาค
4. เพื่อยกสถานภาพของวิชาชีพครูให้สูงขึ้น
5. เพื่อเป็นการระดมสรรพกำลังและทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ในการเพิ่มพูนสมรรถภาพและวิทยฐานะของครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ

หลักสูตรการฝึกอบรมประกอบด้วย โปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูสาขาวิชาต่าง ๆ ได้แก่ บริหารการศึกษา การอนุบาล ประถมศึกษา ภาษาไทย วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ พลศึกษา ศิลปศึกษา และอื่น ๆ เป็นต้น ซึ่งจะเห็นได้ว่า โปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูพลศึกษาเป็นโปรแกรมหนึ่งที่กรมการฝึกหัดครูได้ตระหนักถึงความสำคัญในการที่จะพัฒนาเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ วิทยฐานะ เพื่อให้มีสมรรถภาพในการสอนดียิ่งขึ้น ทั้งนี้เพราะองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในการเรียนการสอนพลศึกษาให้ได้ผลดีก็คือ "ครูพลศึกษา" นั่นเอง ดังนั้น สถาบันการฝึกหัดครู ซึ่งถือเป็นสถาบันแห่งหนึ่งที่มีความรับผิดชอบในการผลิตบุคลากรทางด้านวิชาชีพพลศึกษาคด้วย ดังที่เกษม ช่วยพินิจ (2524 : 7) ได้กล่าวว่า "สถาบันผลิตครูพลศึกษาต้องมีจุดมุ่งหมายที่ถูกต้องเด่นชัด มีกระบวนการที่จะผลิตอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ

ความต้องการของผู้เรียนและสังคม โดยอาศัยปัจจัยหลายด้านประกอบกัน เช่น บุคลากร งบประมาณ อุปกรณ์การสอน สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก ตลอดจนการได้รับความร่วมมือต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง" เพื่อให้ได้ครูพลศึกษาที่เหมาะสม ดังที่ วรศักดิ์ เพ็ชรชอบ (2512 : 10, 2523 : 40-41) กล่าวไว้ว่า "ครูพลศึกษาที่ดี จะเป็นบุคคลสำคัญที่จะทำให้วิชาพลศึกษาสมบูรณ์... ทั้งด้านการสอน การปลูกฝังทัศนคติ ที่ตั้งามต่อการพลศึกษา ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป" และยังได้กล่าวถึง "ลักษณะที่สำคัญของครูพลศึกษาที่จะสามารถปฏิบัติหน้าที่และภารกิจทางพลศึกษาได้ดี และมีประสิทธิภาพ" ไว้ดังนี้

1. เป็นผู้มีความรู้ดี ทั้งในค่านิยมวิชาการทั่วไป วิชาครู และวิชาพลศึกษา
2. เป็นผู้มีความศรัทธาในวิชาชีพพลศึกษาอย่างแท้จริง
3. เป็นผู้ที่มีความรู้สึกในความรับผิดชอบสูง
4. เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
5. เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพสมบูรณ์
6. เป็นผู้ที่มีคุณธรรม มีจิตใจโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และมี

น้ำใจเป็นนักกีฬา

7. เป็นผู้ที่รักเด็ก มีอารมณ์สนุกสนานร่าเริง

จะเห็นว่า ครูพลศึกษามีบทบาทสำคัญมากในการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งจากการศึกษาและวิจัยของนักการศึกษาหลายท่าน พบว่า มีปัญหาในการเรียนการสอนพลศึกษา คือ จำนวนนักเรียนไม่ได้สัดส่วนกับจำนวนครู ขาดครูที่มีวุฒิทางพลศึกษา หรือมีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี เป็นจำนวนมาก มีผลทำให้การกระจายของครูไปยังโรงเรียนต่างๆ ยังไม่ทั่วถึง รวมทั้งครูพลศึกษายังไม่เข้าใจหลักสูตร จุดมุ่งหมายของการพลศึกษา ขาดความเข้าใจในวิธีการวัดและประเมินผลทางพลศึกษา รวมทั้งปัญหาการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งอาจจะเป็นผลมาจากการขาดการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อเพิ่มพูนทักษะ และทันสมัยต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน ดังนั้น เพื่อให้ครูเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ และประสิทธิภาพในการทำงาน จึงจำเป็นที่จะต้องให้ครูได้เพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ รวมทั้งวิทยาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ

สำหรับในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก อันประกอบด้วย วิทยาลัยครูกาญจนบุรี วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง และวิทยาลัยครูเพชรบุรี มีเขตความรับผิดชอบ เพื่อสนองนโยบายตามโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ อยู่ 8 จังหวัดด้วยกันดังนี้

1. วิทยาลัยครูกาญจนบุรี รับผิดชอบครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ในเขตจังหวัดกาญจนบุรี และสุพรรณบุรี
2. วิทยาลัยครูนครปฐม รับผิดชอบครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ในเขตจังหวัดนครปฐม และสมุทรสาคร
3. วิทยาลัยครูหมู่บ้านจอมบึง รับผิดชอบครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ในเขตจังหวัดราชบุรี และสมุทรสงคราม
4. วิทยาลัยครูเพชรบุรี รับผิดชอบครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ในเขตจังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์

กลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตกได้เล็งเห็นความสำคัญของโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ และความสำคัญของวิชาพลศึกษาจึงได้เปิดอบรมมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 โดยใช้หลักสูตรของสภาการฝึกหัดครู พ.ศ. 2519 ของนักศึกษาวิทยาลัยครูภาคปกติเป็นหลักสูตรในการฝึกอบรม โดยมุ่งหมายให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 4 ในส่วนที่เกี่ยวกับการฝึกหัดครู คือ เร่งฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการสอนให้ดียิ่งขึ้น และทำหน้าที่ใหม่ได้ตามแนวพัฒนาการศึกษา และเพื่อให้เป็นการสนองตอบแบบต่อเนื่องตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 5 ในส่วนที่เกี่ยวกับการฝึกหัดครูในข้อ 2.12 คือ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถาบันฝึกหัดครูดำเนินการให้บริการในการศึกษาและฝึกอบรมครูประจำการ เพื่อเพิ่มพูนวุฒิและประสบการณ์ โดยให้ความสำคัญแก่ครูประจำการที่ไม่มีวุฒิทางครู และครูประจำการที่ปฏิบัติหน้าที่ห่างไกลเป็นอันดับแรก และในขณะเดียวกันให้สถาบันผู้ใช้ครูมีบทบาทในการ เสริมสร้างประสบการณ์วิชาชีพครูด้วย

จากการรายงานการวิจัยของกองแผนงาน กรมการฝึกหัดครู (2524 : 28) เรื่อง "ปัญหาและความต้องการในการให้การอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการของวิทยาลัยครู" โดยเฉพาะกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก พบว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้ต้องออกจากการอบรมของผู้ตอบแบบสอบถามคือ ระยะทางในการเดินทางมาวิทยาลัย

ไกลเกินไป ไม่สะดวกเนื่องด้วยสภาพภูมิประเทศ และยังไม่ปลอดภัยอีกด้วย ภาระทาง
 ครอบครัวยังคงดูแลเป็นสาเหตุรองลงมา ซึ่งเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในครอบครัวมีมาก สภาพ
 ทางครอบครัวไม่เอื้ออำนวย และกำหนดวัยกึ่งแพงเกินไป เรื่องสุขภาพก็มีส่วนสำคัญเพราะ
 ผู้เข้ารับการอบรมไม่ได้ใช้เวลาในการเรียนเพียงอย่างเดียว ผู้เข้ารับการอบรมต้องทำ
 งานด้วย ผู้ตอบแบบสอบถาม 12 คน จาก 42 คน สาเหตุที่ต้องออกก่อนสำเร็จเพราะ
 สุขภาพ ปัญหาอื่น ๆ ที่ประกอบกันอีกไม่มาก รวมทั้งกรณีผู้ตอบแบบสอบถาม 5 ใน
 42 คน สอบเรียนต่อที่อื่นได้

ผลการประชุมปฏิบัติการ เพื่อพัฒนาการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษา
 ประจำการของผู้แทนกลุ่มวิทยาลัยครูทั่วประเทศ (2524 : 8-9) ณ วิทยาลัยครูเพชรบุรี
 จากการดำเนินงานโครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ตามหลัก
 สูตรการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2519 มาระยะหนึ่งพบว่า มีปัญหาดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับผู้เข้ารับการอบรม คือ การเลือกผู้เข้ารับการอบรมเป็น
 อุปสรรคต่อการอบรม เช่น ไม่ตรงต่อสายงานปฏิบัติอยู่จริง มีพื้นความรู้ต่ำและแตกต่างกัน
 ความประพฤติของผู้เข้ารับการอบรมไม่เหมาะสม สภาพเศรษฐกิจไม่เหมาะสมกับ
 ระยะเวลาการฝึกอบรม ไม่สามารถประยุกต์ความรู้ทางวิชาการไปสู่แนวปฏิบัติได้ การ
 เปิดศูนย์ไม่เหมาะสม การเดินทางและการฝึกอบรมเฉพาะที่ศูนย์ฝึกอบรมทำให้ผู้เข้ารับ
 การอบรมต้องรับภาระค่าใช้จ่ายมาก

2. ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรและการฝึกอบรม คือ ระบบการประเมินผลการ
 ฝึกอบรมยังไม่ดีพอ การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนยังไม่เหมาะสมกับการฝึกอบรม
 วิธีการให้การอบรมยังไม่เหมาะสม จุดการอบรมและสื่อการสอนยังไม่ได้พัฒนาอย่างจริงจัง
 หลักสูตรการฝึกอบรมยังไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานในหน้าที่พัฒนาชุมชน ผู้ให้การ
 ฝึกอบรมยังผูกขาดการเป็นเจ้าของวิชา การฝึกอบรมวิชาเอกในภาคฤดูร้อนจะอบรมให้มี
 คุณภาพได้ยาก ระยะเวลาในการฝึกอบรมนานเกินไป ระเบียบการวัดผลที่กำหนดให้เข้า
 ชั้นเรียน 80 เปอร์เซ็นต์ นั้น ไม่เหมาะสมกับการจัดฝึกอบรม ผู้เข้ารับการอบรมมีเวลา
 ไม่เพียงพอในการศึกษาค้นคว้าจากห้องสมุดและศูนย์วิชาการต่าง ๆ และสื่อการเรียนและ
 เอกสารหลักสูตรไม่เพียงพอต่อการค้นคว้า

3. ปัญหาเกี่ยวกับผู้ให้การอบรม คือ อาจารย์ส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจวัตถุประสงค์
 ประสงค์และแนวปฏิบัติของระบบงานในโครงการฯ เนื่องจากขาดการประชาสัมพันธ์

ความรับผิดชอบ ขาดศรัทธาและเร่งรัดการดำเนินการเร็วไป อาจารย์ส่วนหนึ่งไม่ร่วมมือเพราะคิดว่าไม่ใช่ปริมาณงานในหน้าที่ผู้ให้การอบรมไม่ได้รับการพัฒนาฝึกฝนให้ได้แนวปฏิบัติที่ดี ขาดขวัญและกำลังใจ และผูกขาดการเป็นเจ้าของวิชา

4. ปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการจัดฝึกอบรม คือ รูปแบบบริหารโครงการฯ ไม่ชัดเจน ทำให้ไม่คล่องตัวในทางปฏิบัติ การจัดการฝึกอบรมเป็นแบบปิด เกิดปัญหาการขยายโอกาสของผู้เข้ารับการอบรม ระบบการตรวจสอบคุณภาพทางวิชาการยังไม่ได้ใช้อย่างเต็มที่ และการประเมินผลและติดตามผลโครงการฝึกอบรมไม่มีประสิทธิภาพ

5. ปัญหาเกี่ยวกับงบประมาณ คือ งบประมาณสนับสนุน

6. ปัญหาเกี่ยวกับการประสานงานและการประชาสัมพันธ์ คือ ขาดรูปแบบและยุทธวิธีที่จะให้การสนับสนุนไม่แน่นอนและไม่ต่อเนื่อง เพราะมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารอยู่เสมอ ปัญหาการประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอกวิทยาลัย และขาดการประสานแผนกับต้นสังกัดในการพัฒนาบุคลากร

เนื่องจากโครงการนี้ได้ดำเนินการมาแล้วตั้งแต่ปีการศึกษา 2521 นับว่าเป็นเวลานานพอสมควร แต่ก็ยังงานวิจัยที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาของโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาน้อยมาก ประกอบกับลักษณะของผู้ให้การอบรม ผู้เข้ารับการอบรม วิธีการดำเนินการ ตลอดจนการปฏิบัติจริงตามโครงการฯ ในแต่ละวิทยาลัยครูมีความแตกต่างกัน ทำให้มีปัญหาก็เกิดขึ้นมากมายหลายประการ ดังเช่น จากการสอบถามผู้ให้การอบรมในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นว่า ผู้สมัครเข้าเรียนบางคนไม่เป็นครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการจริง หลักสูตรที่ใช้ไม่สนองความต้องการของผู้เข้ารับการอบรม ผู้เข้ารับการอบรมยังเข้าใจผิดเกี่ยวกับการเข้ารับการฝึกอบรมว่าเรียนแล้วจบง่าย ผู้เข้ารับการอบรมจบไปไม่ได้คุณภาพจริงตามวัตถุประสงค์ เพราะเนิ่นพื้นฐานทางการศึกษามากเกินไป ผู้เข้ารับการอบรมมีปัญหาส่วนตัวที่ทำให้ไม่สามารถมาเรียนได้เต็มที่ อายุของผู้เข้ารับการอบรมไม่เหมาะสมกับการเรียนการสอนสาขาพลศึกษา ไม่มีทักษะพื้นฐานทางพลศึกษามาก่อน ยังไม่มีศูนย์เรียนนอกวิทยาลัยที่จะสนองการเรียนการสอนของผู้เข้ารับการอบรมที่อยู่ไกลจากวิทยาลัยครูเป็นต้น

จากปัญหาดังกล่าวนี้ทำให้ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นอาจารย์พลศึกษาผู้หนึ่ง มีความมุ่งหวังในการพัฒนาคุณภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานเช่นเดียวกัน และมีความเชื่อว่าน่าจะมีปัญหาที่จะได้ศึกษาวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับปัญหาด้านการ เรียนการสอนในโปรแกรมพัฒนาสมรรถภาพครูพลศึกษา ทำให้เกิดความสนใจและเป็นแรงจูงใจในการทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้ให้การอบรมและผู้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนในสาขาวิชาพลศึกษาของโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" เพื่อที่จะได้นำข้อมูลและผลการวิจัยต่าง ๆ มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและเสนอแนะให้กับผู้เกี่ยวข้องกับโครงการนี้ทุกฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานต้นสังกัดและวิทยาลัยครู ตลอดจนเป็นแนวทางให้แก่ผู้ที่จะศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในแง่มุมอื่น ๆ ของโครงการอบรมนี้ เพื่อจะนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้า และส่งผลถึงประสิทธิภาพในการพัฒนาการศึกษาของชาติสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอนในสาขาวิชาพลศึกษาของผู้ให้การอบรมและผู้เข้ารับการอบรมตามโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนในสาขาวิชาพลศึกษาของผู้ให้การอบรมและผู้เข้ารับการอบรมตามโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้ให้การอบรมและผู้เข้ารับการอบรมตามโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนในสาขาวิชาพลศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้ให้การอบรม และผู้เข้ารับการอบรมในสาขาวิชาพลศึกษา ตามโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก เท่านั้น

2. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการเรียนการสอนในสาขาวิชาพลศึกษาในค้ำนต่าง ๆ ดังนี้คือ ค้ำนการใช้หลักสูตรพลศึกษา การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การสอนของผู้ให้การอบรม การเรียนของผู้เข้ารับการอบรม ค้ำนการใช้อุปกรณ์สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก การวัดและประเมินผล และการใช้แหล่งค้ำนคว้ำ และการให้บริการโสดที่ศูนูปกรณ์

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้อาจไม่สมบูรณ์ เนื่องจากประชากรซึ่งเป็นครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ และอาจารย์ผู้ให้การอบรมมองเห็นปัญหาในค้ำนต่าง ๆ มีลักษณะผิวเผินหรือลึกซึ้งแตกต่างกัน อันเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์ และระยะเวลาของการฝึกอบรมมากน้อยต่างกัน

ข้อคดลงเบื้องต้น

ผู้วิจัยถือว่า ผู้ตอบแบบสอบถามให้ค้ำตอบที่เชื่อถือได้ และตรงกับความเป็นจริง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการจากการวิจัย

1. เพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคของการให้การอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการในสาขาพลศึกษา อันจะเป็นแนวทางในการขจัดปัญหาต่าง ๆ ให้น้อยลง
2. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอนทั้งในค้ำนผู้ให้การอบรมและผู้เข้ารับการอบรมให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา ค้ำคว้ำ และวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

ต่อไป

คำจำกัดความ

โครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ หมายถึง โครงการที่สภาการฝึกหัดครูออกกระเปียบให้วิทยาลัยครูจัดขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาประจำการสามารถเข้าศึกษาอบรมได้โดยไม่กระทบกระเทือนการสอนและการทำงานในหน้าที่ปกติ ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มพูนสมรรถภาพ สถานภาพ และวิทยฐานะของครู และบุคลากรทางการศึกษาประจำการให้สูงขึ้นโดยให้ต้นสังกัด ผู้ใช้ครูและวิทยาลัยครู เป็นผู้ดำเนินโครงการร่วมกัน เรียกว่า "โครงการ อ.ค.ป."

ผู้ให้การอบรม หมายถึง วิทยากรและอาจารย์ผู้ทำการสอนวิชาพลศึกษา ในกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก

ผู้เข้ารับการอบรม หมายถึง ครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ ที่เข้ารับการอบรมวิชาเอกพลศึกษาระดับปริญญาตรี

ครูประจำการ หมายถึง ข้าราชการครูส่วนจังหวัด ข้าราชการครูสังกัด กระทรวงศึกษาธิการ ผู้สอนประจำในสถานศึกษาเอกชน และสังกัดอื่น ๆ ในเขต ความรับผิดชอบของกลุ่มวิทยาลัยครูภาคตะวันตก

บุคลากรทางการศึกษาประจำการ หมายถึง ครูหรือบุคลากรอื่น ๆ ซึ่ง ให้บริการทางการศึกษา และเป็นครูหรือบุคลากรประจำการ

หลักสูตรวิชาพลศึกษา หมายถึง หลักสูตรวิชาเอกพลศึกษาระดับปริญญาตรี ของสภาการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2519 ที่ใช้ในโครงการฝึกอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ

อุปกรณ์ สถานที่ และเครื่องอำนวยความสะดวก หมายถึง เครื่องมือ เครื่องใช้ สถานที่ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ที่จะช่วยสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่วิทยาลัยครูหรืออาจารย์ผู้สอนวิชาต่าง ๆ ได้จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนในวิชาต่าง ๆ

การวัดและประเมินผล หมายถึง การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน ในวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรวิชาเอกพลศึกษาระดับปริญญาตรีของกรมการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2519 ที่ใช้ในโครงการอบรมครูและบุคลากรทางการศึกษาประจำการ

แหล่งค้นคว้า หมายถึง ห้องสมุดของวิทยาลัยครู ที่ผู้เข้ารับการอบรมใน
สาขาพลศึกษาใช้ในการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย